

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o sociálnej práci“) ustanovuje ako nevyhnutný kvalifikačný predpoklad pre výkon špecializovaných odborných činností vykonávaných sociálnymi pracovníkmi absolvovanie akreditovaného špecializačného vzdelávacieho programu ustanoveného pre príslušný špecializovaný odbor sociálnej práce.

Zo zákona o sociálnej práci vyplýva, že sústavu špecializovaných odborov sociálnej práce ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením. V súčasnosti ustanovuje sústavu špecializovaných odborov sociálnej práce nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 5/2016 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o sociálnej práci č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „nariadenie vlády“). Nariadenie vlády ustanovuje, že sústavu špecializovaných odborov sociálnej práce (a k nim prislúchajúce vzdelávacie programy) tvorí:

1. sociálna posudková činnosť,
2. sociálna kuratela.

Zákon o sociálnej práci ustanovuje, že každý sociálny pracovník, ktorý vykonáva jednu z vyššie uvedených činností, musí do konca roka 2020 absolvovať akreditované špecializačné vzdelávanie. V prípade, že túto povinnosť nesplní, nemôže naďalej vykonávať túto činnosť. Akreditované vzdelávacie programy môžu realizovať len vzdelávacie inštitúcie, ktoré majú udelenú akreditáciu od Akreditačnej komisie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pre oblasť vzdelávania. Napriek tomu, že od účinnosti nariadenia vlády (1. januára 2016) mohli vzdelávacie inštitúcie podávať žiadosti o akreditáciu, spravila tak k dnešnému dňu len jedna (Inštitút ďalšieho vzdelávania pri Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, o. z.) a to len na jeden špecializovaný vzdelávací program (sociálna kuratela). Z tohto vyplýva, že ak do 31. decembra 2020 sociálni pracovníci neabsolvujú akreditované špecializované vzdelávacie programy, nebudú spĺňať podmienku osobitného kvalifikačného predpokladu na výkon špecializovanej odbornej činnosti. Podľa zákona o sociálnej práci musia do konca roka 2020 splniť podmienku osobitného kvalifikačného predpokladu všetci sociálni pracovníci, ktorých sa tieto špecializácie týkajú, teda sociálni kurátori a posudkoví sociálni pracovníci. Nariadenie vlády ustanovuje, že príprava na vyššie uvedené špecializačné vzdelávacie programy trvá najmenej 12 mesiacov a najviac 18 mesiacov. Tým môže nastať situácia, že výkon vyššie uvedených činností bude ohrozený, pretože sociálni pracovníci nebudú kompetentní vykonávať tieto činnosti. Z tohto dôvodu sa navrhuje predĺženie prechodného obdobia, počas ktorého sociálny pracovník, ktorý vykonáva sociálnu posudkovú činnosť alebo sociálnu kuratelu, nemusí spĺňať podmienku osobitného kvalifikačného predpokladu na výkon špecializovanej odbornej činnosti, a to do 31. decembra 2022.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, a s právom Európskej únie.

Vplyv návrhu zákona na rozpočet verejnej správy, sociálne vplyvy, vplyvy na podnikateľské prostredie, životné prostredie, informatizáciu spoločnosti a na služby verejnej správy pre občana sú uvedené v doložke vybraných vplyvov.

B. Osobitná časť

K Čl. I

Navrhuje sa u sociálnych pracovníkov, ktorí vykonávajú sociálnu prácu v špecializovanom odbore sociálnej práce (sociálnu posudkovú činnosť alebo sociálnu kuratelu) a nespĺňajú podmienku osobitného kvalifikačného predpokladu na výkon špecializovanej odbornej činnosti, ktorou je absolvovanie akreditovaného špecializačného vzdelávacieho programu, aby im bolo predĺžené obdobie na splnenie tejto podmienky z 31. decembra 2020 na 31. decembra 2022. Vyššie uvedené sa navrhuje z dôvodu nevytvorených podmienok na zabezpečenie možnosti absolvovať akreditovaný špecializačný vzdelávacie program.

Akreditované vzdelávacie programy môžu realizovať len vzdelávacie inštitúcie, ktoré majú udelenú akreditáciu od Akreditačnej komisie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pre oblasť vzdelávania. Napriek tomu, že od účinnosti nariadenia vlády (1. januára 2016) mohli vzdelávacie inštitúcie podávať žiadosti o akreditáciu, spravila tak k dnešnému dňu len jedna (Inštitút ďalšieho vzdelávania pri Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, o. z.) a to len na jeden špecializovaný vzdelávacie program (sociálna kuratela). Predĺžením obdobia, počas ktorého sa uplatňuje prechodné ustanovenie (§ 46), sa vytvorí priestor pre akreditovanie ďalších vzdelávacích inštitúcií a následne aj pre splnenie osobitného kvalifikačného predpokladu pre sociálnych pracovníkov vykonávajúcich špecializované odborné činnosti.

K Čl. II

Navrhuje sa účinnosť novely zákona od 1. septembra 2019, aby tak bolo možné vykonať zmenu prechodného ustanovenia pred jeho konzumovaním.